

[Bente Juncker]

besøg, der nu tillades i forslaget til lov om frikommuner, er vi bekymrede for, at der åbnes for en svækkelse af en del af skolernes styrelse.

På samme måde nærer vi en vis betænkelighed ved, hvad det kunne indebære, at man tillader udvidelse af adgangen til forsøg på folkeskoleområdet. Den retning, forsøgsvirkomhederne har haft gennem en årrække, har centrum-demokraterne været imod, og endnu mere af samme slags ser vi bestemt ikke som nogen gevinst. På den anden side skulle det da glæde os, hvis frikommuneforsøget kunne resultere i, at man ved den efterfølgende vurdering kunne aflæse nogle nye tendenser. Det er dog et åbent spørgsmål.

Med disse bemærkninger kan jeg give CDs tilslutning til lovforslaget.

Lenger (VS):

VS stemte for loven om frikommuner i foråret, og det gjorde vi, fordi den gav mulighed for nogle forsøg, uden at den samtidig betød, at vi skulle til at eksperimentere med de dårligst stillede levestandard, sundhedstilstanden, retsgarantierne eller nogle demokratiske mindstekrav. Dette var og er, hvad vi kan acceptere inden for frikommuneforsøgene. Det vil altså sige, at vi godt vil være med til at skabe lovgrundlag for nogle forsøg, selv om de ikke lige er efter vores hjerte, men ved de dårligst stillede, f.eks. bistandsklienternes, levestandard, sundhedstilstanden, retsgarantierne og de demokratiske rettigheder går altså grænsen for vores medvirken.

Af de spændende og positive forsøg, som lovforslaget her giver mulighed for, vil jeg gerne fremhæve nogle stykker, nemlig kommunernes mulighed for at indgå aftaler om ansættelsesvilkår for tjenestemænd, mulighederne for at lave forsøg med vederlagsfri tandpleje til ældre eller gangbesværede, tilskud til energiprojekter baseret på indenlandske energiresourcer, selv om de først efter en periode er forbrugerøkonomisk attraktive, bistandsklienters ret til at tjene 5.000 kr. netto uden fradrag i kontanthjælpen, støtte fra staten til særlige beskæftigelses- og uddannelsesgarantier for kontanthjælpsmodtagere, gratis hjemmehjælp, mulighed for ekstraordinære tilskud til nedsættelse af daginstitutionstaksterne og positiv særbehandling af kvindelige elever i utraditionelle erhverv.

Det er nogle af de ting, som er positive, og som forslaget her giver mulighed for.

Dernæst indeholder lovforslaget så nogle muligheder for forsøg, som vi ikke ligefrem synes om, men som vi heller ikke vil hindre. Vi savner ligesom hr. Agerschou en hjemmel til at afskaffe karensdagen i enkelte kommuner, og det vil jeg godt bede om ministerens kommentarer til. Det kunne også være, at ministeren havde tænkt sig rent administrativt at lave en anden fortolkning af kommunalfuldmagten, eller hvad ved jeg, men vi vil godt have at vide, hvordan det egentlig står til med den sag.

Men så er der altså også et par punkter, som overskrider grænserne for, hvad vi kan acceptere. Det gælder i særdeleshed forsøgene på miljøministerens område. Vi ser det som et forsøg med de demokratiske rettigheder i en negativ retning, hvis det er sådan, at § 23 skal fortolkes på den måde, at muligheden for at klage til miljøankenævnet skal afskaffes, når det angår områder, der er omfattet af en lokalplan, eller landsbyer, der er entydigt afgrænset i en kommuneplan. Det er jo helt forskellige forhold, der tages stilling til i en plansag og i en miljøsag, og man kan sagtens forestille sig, at der under en lokalplansag i en kommune har været miljømæssige indvendinger, som er blevet afvist, fordi der kommer en miljøsag, og hvis denne dispensationsmulighed nu skal gennemføres med § 23 i den samme kommune, ja, så er det en begrænsning i de demokratiske rettigheder.

Vi vil heller ikke være med til at lave forsøg med kortere offentlighedsfaser for lokalplaner og kommuneplaner. Disse frister for indsigelse er en efterhånden indgroet del af den almindelige demokratiske bevidsthed, og den vil vi hverken indskrænke eller være med til at skabe forvirring omkring.

Selv om der altså i lovforslaget er en hel del gode ideer og spændende forsøg, som vi bestemt synes om, og selv om der er nogle ting, som vi ikke synes om, men godt vil acceptere, så adskiller forsøgene inden for miljøministeriets område sig fra disse ved, at de overstiger grænsen for, hvad vi kan acceptere, og vi vil ikke være med til at lave forsøg med forringelser i de demokratiske rettigheder. Derfor kan vi kun stemme for lovforslaget, hvis i det mindste § 23 bliver taget ud.